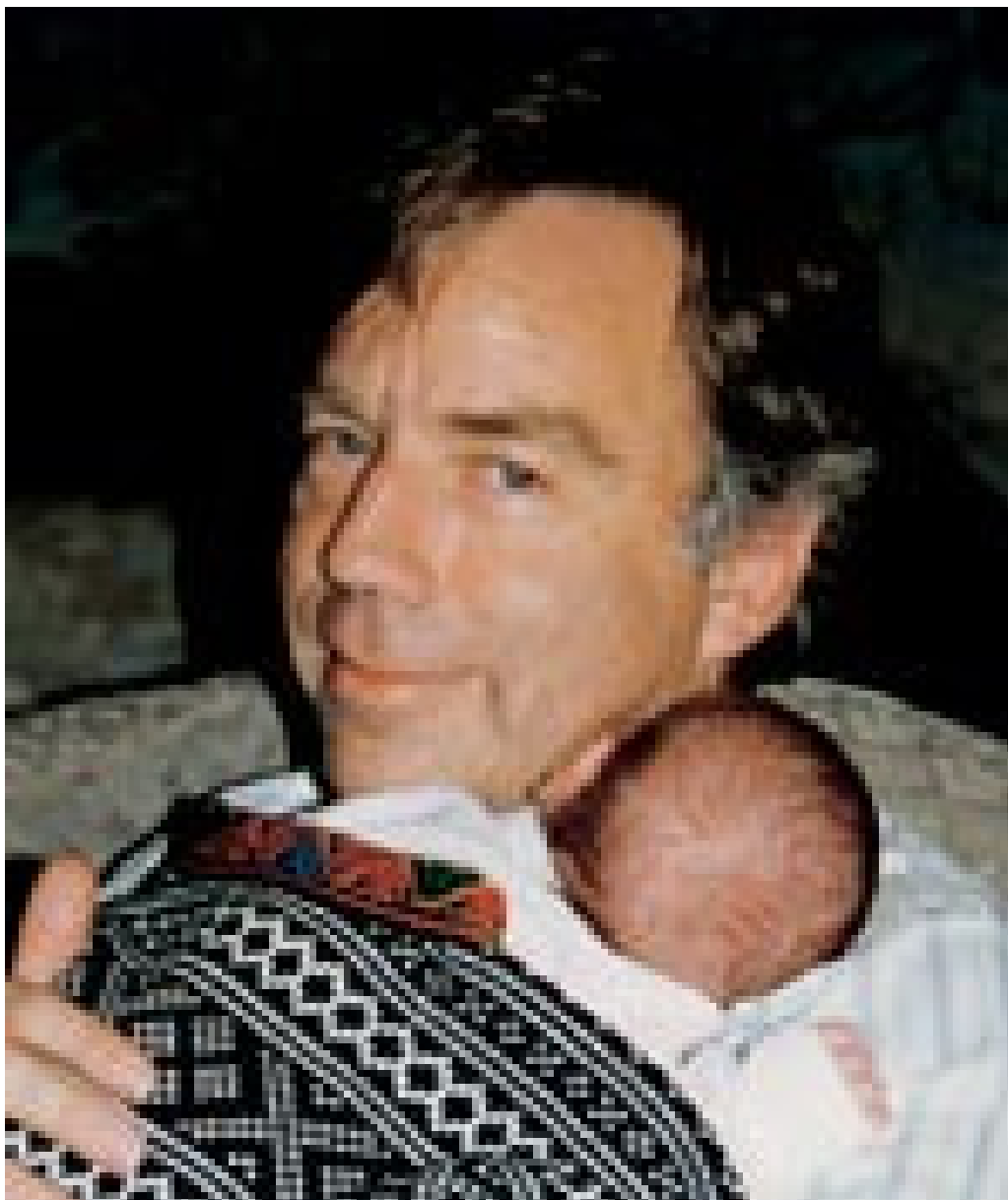

Minneord

OSS IMELLOM

HANS PETTER SCHJØNSBY,

WERNER CHRISTIE

Jørn Ruud døde 18.12. 2002 og ble gravlagt noen dager etter at han ville blitt 56 år.

Jørn var gausdøl, tok artium på Vinstra og medisinsk embetseksamen i Bergen i 1971. Etter turnustjeneste var han assisterende fylkeslege i Hedmark og distriktslege, senere kommuneoverlege i Stange. Etter sykehusjeneste var han igjen assisterende fylkeslege i 1990, og 1991 – 93 District medical officer i Botswana.

Etter at ekteparet og kollegene May og Jørn Ruud kom til Stange i 1975, ble Jørn snart en av de mest markante og toneangivende offentlige leger i fylket. Med skaperkraft og klokskap moderniserte han plan- og tilretteleggelsen av primærhelsetjenesten i Stange. Hans initiativ ble konkretisert i oppbyggingen av helse- og legesentre i kommunen, og gruppepraksistanken ble introdusert og virkeliggjort. Det var kvalitet i det Jørn stod for, og Stange ble tidlig knyttet til Det medisinske fakultet ved Universitetet i Oslo som opplæringssted for medisinstudenter. I tillegg kom helsetjenestens omfattende samfunnsmedisinske virksomhet som medførte at Stange tidlig markerte seg som et distriktsmedisinsk kompetansemiljø av høy kvalitet. Interkommunalt og på fylkesplan var han stadig aktiv og innovativ i sine initiativ.

Innenfor det helsefremmende og forebyggende arbeid var Jørn alltid engasjert. Han var en våken og påpasselig helserådsordfører, som aktivt utnyttet de muligheter den daværende helselovgivning gav distriktslegen og helserådet. Senere var Jørn sentral og tilretteleggende for ulike tiltak og prosjekter med utgangspunkt i Stange. Grunntemaet var rehabilitering av utsatte arbeidstakere. Det siste av disse prosjektene var *Aktiv oppfølging av sykmeldte* (Stangemodellen) som ble avsluttet i 1998. Slike prosjekter er av ulike grunner vanskelige å gjennomføre. At det lyktes, og ble videreført i Stange, var i stor grad Jørns fortjeneste. Dette ble også påpekt av ordføreren i hans minnetale ved begravelsen.

I sitt offentlige helsearbeid bygde Jørn på sine tillitskapende egenskaper og sin tverrfaglige problemtilnærming. Dette fikk han bruk for i de to årene han var distriktslege i Botswana, hvor han var ansvarlig for oppbyggingen av en desentralisert helsetjeneste i sitt distrikt, og greide det ved å organisere et system karakterisert ved tverrsektorielt samarbeid, lokalt engasjement og ansvars plassering. Modellen ble senere tilpasset nasjonalt bruk av kommunaldepartementet i Botswana.

Med Jørn Ruud er en ekte samfunnsmedisiner gått bort, Stange har mistet en lege og et medmenneske som hadde omsorg for den enkelte og følte ansvar og identifiserte seg med lokalsamfunnet. På denne måten var han nær i slekt med det beste i den gamle distriktslege. Jørn var en sterk og uredd person med sine meningers mot. Kombinert med sin velutviklede rettferdighetssans og faglige kompetanse, kunne dette medføre motsetninger og uenighet med beslutningstakere om mål og midler. Ved slike anledninger kunne Jørns øyne gnistre, men smilet lå ikke langt unna.

Våre tanker går til barna, barnebarna og til May, som alltid må nevnes i sammenheng med Jørn slik de to kompletterte hverandre, og var hverandres styrke og glede.

Publisert: 20. mars 2003. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.